

**ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ
ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ**
Ιπποκράτους 9, 106 79 Αθήνα

**ACEG (ASSOCIATION
of CIVIL ENGINEERS of GREECE)**
9, Ippokratous str., 106 79 Athens, Greece

t. +302109238170 f. +302109235959 e. spme@tee.gr s. www.spme.gr

ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΔΗΓΙΑ Ν.Ρ.-Ε.Δ.-2.Γ

Διαβάθμιση : Διαθέσιμη χωρίς περιορισμούς

Θέμα : Θεσμοθέτηση Μορφολογικών Κανόνων Δόμησης

Δεδομένα

- Η υψηλή αισθητική αξία του ελληνικού περιβάλλοντος οφείλεται στην ποικιλία του τοπίου και της ταυτότητας των δομημάτων των επί μέρους περιοχών.
- Η ποικιλία χαρακτηρίζει την οικοδομική παράδοση των ελλαδικών περιοχών, τόσο όσον αφορά στα μορφολογικά στοιχεία των κτιρίων όσο και στο στατικό σύστημα αυτών.
- Αυτή η ιδιαίτερη ταυτότητα αποτελεί σημαντικό οικονομικό και πολιτιστικό πόρο από τη διατήρηση του οποίου εξαρτάται και η οικονομική προοπτική των περιοχών.
- Από τα μέσα της δεκαετίας του '60 και κυρίως μετά την μεταπολίτευση, χάρη στους μορφολογικούς κανόνες που θεσμοθετήθηκαν με απλές Υπουργικές Αποφάσεις ή Προεδρικά Διατάγματα ή Νόμους, διασώθηκε ότι σήμερα επαινούμε όπως η Ύδρα, η Σύμη, το Καστελόριζο, η Χάλκη, τα Ζαγοροχώρια, η Λέσβος κ.α.
- Από τους 882 χαρακτηρισμένους παραδοσιακούς οικισμούς, η πλειοψηφία τους κηρύχθηκε με Προεδρικά Διατάγματα γενικού χαρακτήρα χωρίς ειδικούς όρους. Δεν υπήρξαν δηλαδή εξειδικευμένες μελέτες για έναν οικισμό, ή οικιστικό σύνολο, ή περιοχή, γεγονός που έχει καταγγεληθεί πολλαπλώς από τον Κλάδο των Πολιτικών Μηχανικών (βλ. Τ.Ο. Ν.Ε. Ε.Δ. 2B).

Προβλήματα

- Από τα μέσα του 20ου αιώνα διαπιστώνεται αλλοίωση της ιδιαίτερης φυσιογνωμίας των ελληνικών περιοχών με την εισαγωγή κατασκευών ασύμβατων με την οικοδομική παράδοση, την κλίμακα και το τοπίο.
- Παράλληλα η εξέλιξη της τεχνολογίας των υλικών οδήγησε σε χρήση σύγχρονων τρόπων δόμησης, οι οποίοι έγινε προσπάθεια να καλυφθούν από το μανδύα της παραδοσιακής οικοδομικής, με τεράστια όμως αποτυχία (και πρόσθετη διακινδύνευση), λόγω της άγνοιας και της έλλειψης σεβασμού στη λειτουργία των στατικών φορέων των κτιρίων αυτών.
- Η αλλοίωση αυτή βλάπτει τόσο την ποιότητα ζωής όσο και την οικονομική προοπτική των περιφερειών της Χώρας μας και δεν συνδέεται με την πρόσβαση σε επαγγελματικές δραστηριότητες, αλλά με την έλλειψη κανόνων και το κενό ενημέρωσης των Πολιτών.
- Χωρίς εξειδικευμένα πλαίσια δόμησης, συχνά υιοθετείται μια α-χωρική αστική αρχιτεκτονική ή αναπαράγεται μια στερεοτυπική ψευδο-παραδοσιακή οικοδομική ή ακόμη μεταφέρονται εντελώς ξένα μορφολογικά πρότυπα.

Αιτίες

- Το ελλιπές και μη εξειδικευμένο - ανά περιοχή - θεσμικό πλαίσιο δόμησης.
- Η λειτουργία επιτροπών αρχιτεκτονικού ελέγχου χωρίς αντικειμενικά κριτήρια ή επικαιροποιημένα και πλήρη στοιχεία.
- Οι οικοδομικές πιέσεις που δέχθηκαν μικροί οικισμοί & η ύπαιθρος της χώρας κυρίως από τη μεγάλη ανάπτυξη της εξοχικής κατοικίας.

Βασικές Αρχές

- Η προσαρμογή των νέων οικοδομών στο φυσικό ανάγλυφο του τοπίου της κάθε περιοχής.
- Η δημιουργική ενσωμάτωση των νέων οικοδομών στην παράδοση της κάθε περιοχής.
- Ο σεβασμός της αρχικής υπόστασης και των αυθεντικών στοιχείων της κάθε περιοχής και η προβολή των αισθητικών και ιστορικών αξιών της μέσω των νέων δομημάτων.

Στόχοι

- ✓ Η νέα παραγωγή κτηρίων στην περιφέρεια να αποτελεί δημιουργική συνέχεια του τοπικού πολιτισμού και όχι αρνητική τομή. Να έχει αισθητική ποιότητα. Να προσαρμόζεται στην διακεκριμένη οικοδομική παράδοση και στο τοπίο της κάθε περιοχής, αναγνωρίζοντας τόσο τη φυσική του σύσταση όσο και τη διπλή αισθητική και ιστορική υπόστασή του, με την προοπτική της μεταβίβασής του στο μέλλον.
- ✓ Διαμόρφωση εξειδικευμένων κανόνων δόμησης για κάθε περιοχή της Χώρας οι οποίοι θα αναδεικνύουν την ποικιλία της τοπικής οικοδομικής και πολεοδομικής φυσιογνωμίας και παράλληλα θα εντάσσουν ένα συμβατό και εναρμονισμένο βιοκλιματικό σχεδιασμό σε νέα έργα ή επεμβάσεις.
- ✓ Διαφάνεια, με τη διαμόρφωση αντικειμενικών κριτηρίων ελέγχου των αρχιτεκτονικών μελετών κτηριακών έργων. Με την παραγωγή ενός συνόλου κανόνων-οδηγιών που θα κατευθύνει τους μελετητές και τα αρμόδια όργανα αρχιτεκτονικού ελέγχου, με τρόπο αντικειμενικό και διάφανο.
- ✓ Επιτάχυνση των διαδικασιών με τον έλεγχο πλήρωσης των μορφολογικών κανόνων να εντάσσεται στην πλατφόρμα ηλεκτρονικής έκδοσης αδειών δόμησης κτηρίων.
- ✓ Συμμετοχή και ενημέρωση των πολιτών με σύγχρονες μεθόδους.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

Σεβόμενοι το παρελθόν, ας οραματιστούμε και ας οικοδομήσουμε το αύριο.